

Park Kulturowy Miasto Tkaczy

OFERTA EDUKACYJNA

„200 lat w jednym miejscu” Historia Nowej Osady w Zgierzu

Przygotowując i prowadząc wycieczki dla turystów grupowych, indywidualnych oraz grup szkolnych pokazujemy to, co należy zobaczyć będąc w Zgierzu. Zwracamy uwagę na ukryte piękno, odkrywając prawdy nieoczywiste i zachowane historyczne dziedzictwo kulturowe dziewiętnastowiecznej drewnianej architektury domów rzemieślników, przestrzeni urbanistycznej Nowej Osady Zgierz i fenomenu powstania miasta przemysłowego Królestwa Polskiego.

Jesteśmy Wydziałem Urzędu Miasta Zgierza i wszystkie działania edukacyjne, prowadzone przez Park Kulturowy Miasto Tkaczy są nieodpłatne.

Aby poznać historię Nowej Osady w Zgierzu i wielokulturowości naszego miasta, odwiedzając Park Kulturowy Miasto Tkaczy możecie skorzystać z następujących opcji zwiedzania:

I Spacery tematyczne

II Zwiedzanie Parku Kulturowego Miasto Tkaczy stacjonarne

III Lekcje edukacyjne w Parku Kulturowym Miasto Tkaczy

IV Gra terenowa

I Spacery tematyczne:

Trasa 1.

„Przestrzeń Nowej Osady”

W programie: spacer w obrębie kwartału: ul. Narutowicza, ul. Dąbrowskiego, ul. 3 Maja, ul. 1 Maja

Uczestnicy spaceru będą mogli poznać historię i wielokulturowe oblicze Nowego Miasta w Zgierzu. Przejdą ulicami świadczącymi o unikalnej przestrzeni i układzie urbanistycznym Nowej Osady. Zobaczą typy architektoniczne „domów tkaczy” oraz detale architektoniczne i snycerskie, którymi są ozdobione. Poznają historię parafii ewangelicko-augsburskiej, czy założenia Umowy Zgierskiej (1821). Spacer „Przestrzeń Nowej Osady” to opowieść o XIX-wiecznych osadnikach i ich życiu, snuta w terenie, który zamieszkiwali. Dlaczego przyjechali akurat do Zgierza? Skąd przybywali? Jak wyglądała ich praca i codzienność? Jak lubili spędzać czas? Podczas spaceru przybliżona zostanie także historia powstania zgierskiego parku kulturowego i jego charakterystyka.

Zwiedzanie z przewodnikiem dostępne po wcześniejszym umówieniu terminu

Dostępność: cały rok

Zwiedzanie piesze: do 1 km

Godzina rozpoczęcia: do ustalenia

Czas trwania: do 1,5 h

Po spacerze zapraszamy na spotkanie edukacyjno - warsztatowe w Centrum Konserwacji Drewna, prowadzone przez Fundację Ochrony Mebli Zabytkowych oraz Dziedzictwa Kultury w Polsce D.O.M., przy ul.G.Narutowicza 6.

Trasa 2.

„Śladami XIX-wiecznych osadników”

W programie: spacer w obrębie kwartałów: ul. Narutowicza, ul. Dąbrowskiego, ul. 3 Maja, ul. 1 Maja; plac Kilińskiego, Założenie pałacowo-parkowe rodziny Zachertów – „Pałac Ślubów”, Park Miejski w Zgierzu dawny Park Królewski.

Uczestnicy spaceru będą mogli poznać historię i wielokulturowe oblicze Nowego Miasta w Zgierzu. Przejdą ulicami świadczącymi o unikalnej przestrzeni i układzie urbanistycznym Nowej Osady. Poznają przestrzeń miejską, która zmieniła się w Zgierzu w latach 20-tych XIX wieku. Zobaczą typy architektoniczne „domów tkaczy” oraz detale architektoniczne i snycerskie, którymi są ozdobione. Poznają historię parafii ewangelicko-augsburskiej, założenia Umowy Zgierskiej (1821), ale będą też mogli zobaczyć jedno z dwóch w naszym mieście założeń pałacowo-parkowych.

Spacer „Śladami XIX-wiecznych osadników” to opowieść o XIX-wiecznym Zgierzu, snuta w terenie (w wersji rozszerzonej). Dlaczego osadnicy przyjechali akurat do Zgierza? Skąd przybywali? Jak wyglądała ich praca i codzienność? Jak lubili spędzać czas?

Podczas spaceru przybliżona zostanie także historia powstania zgierskiego parku kulturowego i jego charakterystyka.

Zwiedzanie z przewodnikiem dostępne po wcześniejszym umówieniu terminu

Dostępność: cały rok

Zwiedzanie piesze: do 3 km

Godzina rozpoczęcia: do ustalenia

Czas trwania: do 2,5 h

Po spacerze zapraszamy na spotkanie edukacyjno - warsztatowe w Centrum Konserwacji Drewna, prowadzone przez Fundację Ochrony Mebli Zabytkowych oraz Dziedzictwa Kultury w Polsce D.O.M., przy ul.G.Narutowicza 6.

Trasa 3.

Historia powstania Parku Kulturowego Miasto Tkaczy

W programie: Park kulturowy Miasto Tkaczy, powstały w 2003 roku:

- **Założenia rewitalizacyjne i społeczne.**
- **Park Kulturowy, proces rewitalizacji, jako przykład zachowania historycznego dziedzictwa kulturowego drewnianej architektury XIX domów rzemieślników w kontekście działań integrujących lokalną społeczność.**

Zwiedzanie z przewodnikiem dostępne po wcześniejszym umówieniu terminu

Dostępność: cały rok

Zwiedzanie piesze: do 0,5 km

Godzina rozpoczęcia: do ustalenia

Czas trwania: do 1 h

Po spacerze zapraszamy na spotkanie edukacyjno - warsztatowe w Centrum Konserwacji Drewna, prowadzone przez Fundację Ochrony Mebli Zabytkowych oraz Dziedzictwa Kultury w Polsce D.O.M., przy ul.G.Narutowicza 6.

II Zwiedzanie Parku Kulturowego Miasto Tkaczy stacjonarne

„200 lat historii w jednym miejscu. Przeszłość i teraźniejszość”
Podczas zwiedzania stacjonarnego uczestnik pozna historię i uwarunkowania polityczne, które wpłynęły na powstanie, pierwszej w regionie osady sukienniczej. Jak to się stało, że Zgierz otrzymał prawa miasta wojewódzkiego. Pozna historię stylu w odniesieniu do kultury, rzemiosła i stylu życia nowych osadników przybyłych do Zgierza na początku XIX wieku (obyczaje, kulturę, meblarstwo).

Uczestnik pozna założenia rewitalizacyjne i społeczne Parku Kulturowego Miasto Tkaczy. Pozna proces rewitalizacji, jako przykład zachowania historycznego dziedzictwa kulturowego drewnianej architektury XIX domów rzemieślników w kontekście działań integrujących lokalną społeczność.

Zwiedzanie z przewodnikiem dostępne po wcześniejszym umówieniu terminu

Dostępność: cały rok

Zwiedzanie: na miejscu, siedziba Parku kulturowego Miasto Tkaczy

Godzina rozpoczęcia: do ustalenia

Czas trwania: do 1 h

Po zwiedzaniu zapraszamy na spotkanie edukacyjno - warsztatowe w Centrum Konserwacji Drewna, prowadzone przez Fundację Ochrony Mebli Zabytkowych oraz Dziedzictwa Kultury w Polsce D.O.M., przy ul.G.Narutowicza 6.

III Lekcje edukacyjne w Parku Kulturowym Miasto Tkaczy

Klasyfikacja według przedmiotów szkolnych

Zajęcia przeznaczone dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych (poziom zajęć dostosowany do grupy wiekowej).

Na zajęcia zapraszamy również studentów (zwłaszcza kierunków: historia, historia sztuki, konserwatorstwo, architektura, gospodarka przestrzenna, geografia, administracja) - zakres zajęć zostanie ustalony indywidualnie.

Historia

Cudze chwalicie, a czy swoje znacie?

Historia obowiązkowa dla każdego, czyli... „200 lat w jednym miejscu. Historia Nowej Osady Zgierz”

Omówienie zagadnień:

- **Kongres wiedeński (1815) i powstanie Królestwa Polskiego.**
- **Założenia rozwoju gospodarczego regionu.**
- **Zgierz, pierwszym miastem rządowym inicjującym rozwój sukiennictwa w Królestwie Polskim.**
- **Umowa Zgierska, jako przykład dokumentu określającego przywileje i obowiązki ludności napływowej do nowopowstającej Nowej Osady Zgierz.**
- **Pierwsza osada sukiennicza w Zgierz, jako przykład planowej polityki rozwoju gospodarczego i zagospodarowania przestrzenno - urbanistycznego (Zgierz otrzymuje prawa miasta wojewódzkiego).**
- **Przemiany ekonomiczne i społeczne po powstaniu listopadowym.**
- **Skutki zmian politycznych i gospodarczych, a migracja ludności.**
- **Omówienie problematyki innych miast rządowych, które wybrano by utworzyć w nich osady tkackie i ich problematyka.**

Wiedza o społeczeństwie

1. Park Kulturowy Miasto Tkaczy. Założenia rewitalizacyjne

Omówienie zagadnień:

- **Analiza wstępnych uwarunkowań.**
- **Historyczny kontekst powstania Nowej Osady Zgierz i współcześnie zachowane dziedzictwo dziewiętnastowiecznej architektury domów rzemieślniczych w Zgierzu.**
- **Fundusze Norweskie, a powstanie parku kulturowego. Inwentaryzacja i translokacja domów rzemieślników.**
- **Określenie strefy chronionej w wytyczonych granicach Parku Kulturowego Miasto Tkaczy w Zgierzu.**
- **Przebieg procesu rewitalizacji**
- **Założenia procesu rewitalizacji**
- **Odtworzenie historycznego kompleksu architektury drewnianej dziewiętnastowiecznej na terenie Nowej Osady Zgierz w wydzielonym Parku Kulturowym Miasto Tkaczy.**
- **Efekty procesu rewitalizacji i powstania Parku Kulturowego Miasto Tkaczy. Powstanie domów tkaczy, instytucji wspierających rozwój dzielnicy Centrum Konserwacji Drewna, Świetlica Środowiskowa. Zmiany w postrzeganiu dzielnicy.**

Wiedza o społeczeństwie

2. Rewitalizacja, czyli przywracanie życia. Działalność samorządu terytorialnego w procesie zmian społeczno-kulturowych

Omówienie zagadnień:

- Ustawy regulujące powstanie Powstanie Parku Kulturowego Miasto Tkaczy
- Czym jest rewitalizacja. Efekty i zagrożenia
- Współpraca z organizacjami pożytku publicznego, jako instytucjami wspierającymi rozwój lokalny. Działalność Centrum Konserwacji Drewna, PSONI i kawiarnia „Cafe&Bistro u Tkaczy”, Hostel „Folkier”, Świetlica Środowiskowa Przystań, Centrum Kultury Dziecka.
- Kompleksowość procesu: włączenie zdegradowanej dzielnicy miasta do procesu rewitalizacji, promocja otoczenia
- Podmioty zaangażowane: Urząd Miasta, Centrum Konserwacji Drewna – sukces firmy w promocji miasta biedermeieru oraz Zgierza Nowej Osady Fabrycznej, jako miasta idealnego
- Źródła finansowania
- Rozwój: plan powstania strefy rzemiosł dawnych przy ulicy Rembowskiego połączonej z translokowanymi domami tkaczy, czyli z wcześniejszym projektem rewitalizacji finansowanym w 85% z funduszy norweskich, włączenie społeczności lokalnej w projekt ogrodów rodzinnych.

Geografia

(geografia społeczno – ekonomiczna, geografia ludności)

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne. Układ urbanistyczny miast w XIX wieku na przykładzie Zgierza, Łodzi, Nowego Jorku

Omawiane zagadnienia:

- **Aspekty działalności człowieka, w tym także konsekwencje społeczne i gospodarcze dla tej aktywności w przestrzeni geograficznej.**
- **Historyczne uwarunkowania geograficzno – ekonomiczne wpływające na powstanie pierwszej XIX wiekowej osady rzemieślników sukienniczych w Królestwie Polskim.**
- **Plan Starego Nowego Miasta Zgierza, analiza w oparciu o opracowanie Jana Leszczyńskiego z 1821/1823.**
- **Zagospodarowanie przestrzenne i urbanistyczne. Założenia celowe pod Nową osadę Zgierz. Wpływ środowiska na planowanie przestrzenne.**
- **Wytyczne urbanistyczne i architektoniczne wynikające z zapisów Umowy Zgierskiej (1821).**
- **Siatka ulic, miasto – ogród. Miasto przyjazne dla nowych osadników.**

IV Gra terenowa

„Odkrywczy zabytków Nowej Osady w Zgierzu. Podążaj szlakiem historii!”

Gra terenowa dostępna w języku polskim i angielskim.

Zakres i długość trasy gry terenowej jest dostosowana do potrzeb grupy i czasu jakim dysponuje.

Miejsce: okolice Parku Kulturowego Miasto Tkaczy.

Podczas gry zostanie przybliżona historia Nowej Osady i jej zabytki, a także miejsca o wyjątkowym znaczeniu dla tego obszaru. Podczas zadań edukacyjno-terenowych, połączonych z zabawą, uczestnicy będą mogli poznać świat osadników Nowego Miasta w Zgierzu i odkryć charakter architektury klasycystycznej naszego miasta i XIX-wiecznych detali architektonicznych.

Uczestnicy podczas gry będą posługiwać się mapą z lat 20. XIX wieku, by lepiej poznać wyjątkową przestrzeń urbanistyczną Nowego Miasta, która jest czytelna do dnia dzisiejszego.

Celem gry jest przekazanie uczestnikom wiadomości o historii rozwoju miasta Zgierza, również w kontekście europejskim.

Zapoznanie uczestników z historią miasta i specyfika zabytków XIX-wieku i ich rewitalizacji.

Zachęcenie uczestników do poszerzenia wiedzy o historii.

Odbiorcami gry są uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych, studenci, rodziny z dziećmi. Właściwie – jest to gra dla wszystkich!

Potrzebujesz dodatkowych informacji?

Park Kulturowy Miasto Tkaczy w Zgierzu

ul. Rembowskiego 1, 95-100 Zgierz

email: miastotkaczy@umz.zgierz.pl

tel.:+48 503 007 582

Zapraszamy również do zapoznania się z ofertą instytucji znajdujących się w Mieście Tkaczy i bezpośrednim sąsiedztwie:

Centrum Konserwacji Drewna, prowadzone przez Fundacja Ochrony Mebli Zabytkowych oraz Dziedzictwa Kultury w Polsce D.O.M

<http://www.fundacjakrawczykowie.org/>

<https://www.facebook.com/Fundacja-Ochrony-Mebli-Zabytkowych-Oraz-Dziedzictwa-Kultury-W-Polsce-DOM-190151801025757>

Kawiarnia Cafe&Bistro „U Tkaczy” prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Zgierzu

<http://psoni.miasto.zgierz.pl/cafe-bistro-i-tkaczy/>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100061378911434>

Hostel „Folkier”

<http://hostelfolkier.pl/>

<https://www.facebook.com/HostelFOLKier>

Stary Młyn

<https://starymlynzgierz.pl/>

<https://www.facebook.com/starymlynzgierz>

Centrum Kultury Dziecka

<https://ckdzgierz.pl/>

<https://www.facebook.com/ckdzgierz>

Muzeum Miasta Zgierza

<https://muzeum.zgierz.pl/>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100064800093617>